ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Město Žandov**, se sídlem Žandov, Náměstí 82, zast. Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Mohelnice, Olomoucká 36, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 15, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2013, č. j. MF-121662/2012/12-124, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2013, č. j. 46 Af 46/2013 – 22,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2013, č. j. 46 Af 46/2013 - 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že v době doručení předmětného usnesení již neexistovaly žádné důvody pro zastavení řízení, když byla do spisu doplněna řádná plná moc a byl uhrazen soudní poplatek za žalobu. Proto navrhl napadené usnesení zrušit a pokračovat v řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde

o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud poznamenává, že s přihlédnutím k charakteru napadeného usnesení netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Přestože není pochyb o tom, že poplatková povinnost stěžovateli obecně vzniká již podáním kasační stížnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o soudních poplatcích"], z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je patrno, že *v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost, by opětovné trvání jak na podmínce uhrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení, ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení, a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení, která se obecně uplatňuje ve vztahu k výkonu celé veřejné správy* (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Závěry právě uvedené je nutno aplikovat rovněž na daný případ. S přihlédnutím k povaze napadeného usnesení by totiž bylo neúčelné trvat na splnění poplatkové povinnosti, jelikož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě poplatkové povinnosti ze strany stěžovatele. Kasační stížnost lze tedy i při absenci této podmínky projednat a jedná se o kasační stížnost přípustnou.

Zdejší soud také dodává, že i když stěžovatel své kasační námitky nepodřadil pod žádný ze zákonem stanovených důvodů podle § 103 odst. 1 č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), připadá v úvahu pouze důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., protože napadeným rozhodnutím došlo k zastavení řízení. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní zákonná ustanovení je záležitostí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nejde proto o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS).

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích je poplatníkem soudního poplatku ve věcech správního soudnictví ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, přičemž podle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona vzniká poplatková povinnost za toto řízení podáním žaloby. Zaplacení soudního poplatku je právní skutečností, která se svými důsledky přibližuje podmínkám řízení a která v konkrétních případech může vést k omezení práva na přístup k soudu. Podle § 9 odst. 1 téhož zákona nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Zákon o soudních poplatcích tedy umožňuje předejít následkům nezaplacení soudního poplatku v podobě zastavení

řízení tím, že navrhovateli dává možnost zaplatit soudní poplatek na základě výzvy soudu ve lhůtě jím stanovené podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. I v případě, že by účastník ani na tuto výzvu nereagoval a svou poplatkovou povinnost nesplnil, umožňuje zákon odvrátit účinky usnesení o zastavení řízení, pokud účastník řízení tuto svou poplatkovou povinnost dodatečně splní nejpozději předtím, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci (§ 9 odst. 7 věta první téhož zákona). V takovém případě pak soud, který usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku vydal, toto usnesení zruší. Ustálená judikatura Ústavního soudu (k tomu např. nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, dostupný na http://nalus.usoud.cz) a správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, publikovaný pod č. 2328/2011 Sb. NSS) v této souvislosti dovodila, že poplatkovou povinnost lze dodatečně splnit nejpozději týž den, kdy došlo k nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení, tj. kdy došlo k doručení usnesení o zastavení řízení poslednímu z účastníků řízení. Z hlediska včasnosti splnění poplatkové povinnosti je rozhodný ten den, kdy je částka skutečně připsána na účet soudu. Dokladem potvrzujícím zaplacení soudního poplatku je v takovém případě tzv. „záznam o složení“, který vyhotovuje účtárna soudu a který je zakládán do soudního spisu (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 52/2013 - 23).

Ze soudního spisu jsou patrny tyto podstatné skutečnosti. Protože stěžovatel nezaplatil soudní poplatek při podání žaloby, byl krajským soudem vyzván usnesením ze dne 26. 7. 2013, č. j. 46 Af 46/2013 - 15, aby ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto usnesení soudní poplatek zaplatil. Toto usnesení bylo zástupkyni stěžovatele doručeno prostřednictvím datové schránky dne 4. 8. 2013 [doručenka na č. l. 16a)]; lhůta pro zaplacení soudního poplatku tudíž uplynula dnem 12. 8. 2013. Vzhledem k tomu, že ani do dne 28. 8. 2013 krajský soud ve své účtárně neevidoval zaplacení předmětného poplatku, vydal v souladu se zněním § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích kasační stížností napadené usnesení o zastavení řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku. To bylo zástupkyni stěžovatele doručeno prostřednictvím datové schránky dne 5. 9. 2013 [doručenka na č. l. 23b)]. Nejpozději v tento den tedy bylo možné splnit poplatkovou povinnost podle § 9 odst. 7 věta první zákona o soudních poplatcích. Ze záznamu o složení založeném na č. l. 28 soudního spisu vyplývá, že již dne 4. 9. 2013 došla na účet krajského soudu od žalobce požadovaná částka soudního poplatku ve výši 3000 Kč. Tím byly splněny podmínky § 9 odst. 7 věta první citovaného zákona a krajský soud měl napadené usnesení o zastavení řízení sám zrušit.

Za této situace musel ovšem Nejvyšší správní soud vážit, zda má pravomoc usnesení krajského soudu zrušit, neboť dle § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku *zruší soud, který usnesení vydal*. Kladnou odpověď na tuto otázku lze podložit jednak konstantní judikaturou zdejšího soudu, a jednak též ústavně konformním výkladem cit. ustanovení § 9 odst. 7, věty první (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 31/2008 – 41).

Z ustálené judikatury zdejšího soudu plyne (viz např. rozsudky ze dne 17. 7. 2008, č. j. 9 Afs 53/2008 – 37 a č. j. 9 Afs 54/2008 - 37), že *„[p]okud by v posuzovaném případě Nejvyšší správní soud ponechal v platnosti přezkoumávané usnesení krajského soudu o zastavení*

řízení, dopustil by se v intencích shora nastíněných ústavněprávních hledisek chybné interpretace dotčeného ustanovení zákona o soudních poplatcích“ (NSS zde odkazuje na judikaturu Ústavního soudu zakazující přepjatý formalismus). Stejným způsobem rozhodl zdejší soud např. rozsudky ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 – 41, ze dne 19. 10. 2011, č. j. 4 As 31/2011 – 121 nebo ze dne 13. 6. 2013, č. j. 9 As 9/2013 - 180, v nichž se mj. odvolal na zásadu procesní ekonomie. Nejvyšší správní soud nemá důvodu se od své ustálené judikatury jakkoliv odchýlit.

Zdejší soud závěrem pouze poznamenává, že pro toto řízení a tedy pro posouzení včasnosti zaplacení soudního poplatku nemá žádnou relevanci stěžovatelem v kasační stížnosti uváděné doložení řádné plné moci do soudního spisu před rozhodnutím o zastavení řízení, a proto se touto skutečností nezabýval; byť, a to nad rámec kasační stížnosti, je třeba konstatovat, že výzva k zaplacení soudního poplatku byla krajským soudem zaslána advokátce, aniž měl soud doloženo, že je zástupkyní žalobce.

Jelikož tedy Nejvyšší správní soud na základě shora předestřené argumentace shledal, že usnesení Krajského soudu v Praze bylo nezákonné, zrušil jej podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán shora uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu o včasnosti úhrady soudního poplatku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu